

Proslov

ku

prá'atelskému večeru

Zemské jednoty soukr. vůd=
níků v království Českém. Praze

napsal Ant. H. Nový.

PROSLOV

napsal a přednesl předseda časopisecké komise Jednoty
p. ANT. K. NOVÝ.

Jak hvězda zářívá tak nad hlavou nám vzplála
myšlenka nová, nová snaha vróucí
a v země klín, v tu českou naši vlast,
rozlila s výše světlo svoje stkvoucí
a v srdcích našich plamen rozdýmčala
ježž na oltář chcem' humanity klást. —
Jsme lidé. Každý seč má síly v sobě
se namáhá, by došel svého cíle,
a k dílu klade ruce svoje obě
chtě zakusiti ovoce své píce.
Však přijde čas, kdy síly jeho jaré
mu mizí zvolna, hlava unavená,
starosti těžkých rojem naplněná
ke hrudi klesá a když stářím zběhl
a slabostí se údy chvějí staré,
pak těžko zas se uchopiti díla
a čerpat síly tam, kde víc jich není.
Co počít? Musí v bídém žijování
dřívější život práci oddav celý
se bráti dál, až hlava jeho bílá
si najde klid v odměnu svého žití.
Kdo útěchu má v duši jeho vlíti?
Kde vše má získat, čeho k žití třeba,
když za práci jen poskytl svět chleba?
Vždyť ne každému údělem jest štěstí,
by ocenění snah svých zřítí směl,
a spravedlnost málo komu věstí
že to, co v pravdě vykonal chtěl
a vykonal, mu stejně bude k zdatu
a prospěch jakýs přinese mu k stáru. —
Tak činí náhoda či lépe osud:
jednomu zlata plný měsíc dává
a deštěm darů svých jej zasypává
však druhému, ač namáhal se posud
až mozoly mu pilná ztvrdla ruka,
dá zakoušeti tisícera muka
s radostí divou ve své zlobné tváři.
A svět? Ten na to lhostejně se dívá
řka: „V stáří má, kdo v mládí hospodaří.
Proč nešetřil? Nám drabá každá skyva! —
Snad šetřit chtěl a pamatoval stáří
a věděl, čas že síly jeho zmarí, —

však těžko strádat, mzda-li bývá malá
a stačí jen, by výživu mu dala
a zachovala rodinu mu celou;
a pro rodinu rád by život dal
a pro ni rád by všechno vykonal.
Však v světě těžko srdce najít ryzí,
jež cítit dovede i strasti cizí
a mohouc rádo přispělo by jemu,
osudu rukou těžce stíženému,
ač bez viny. — Nuž jak má dále žiti?

* Hle, my tu v srdci s myšlénkou svou smělou
stoupáme v před s nezištnou k druhům láskou,
s ochotou k skutku, bychom za otázkou:
„Jak žít má?“ mohli za odpověď klásti:
„My víme jak a chcem' mu zaručiti
pokojný život bez útrap a strastí!“
Tot snaha naše, cíl to našich skutků
tot nová jiskra slunce humanity,
jež k zemi snesla lesk svůj čarovitý,
by rozehnala temnou mlhu smutku. —
My všichni víme, nápravy že žádá
ve mnohém stav náš a již ruku svoji
klademe k dílu, hotovi i k boji. —
A to, co chceme, není k zneuznání.
Vždyť druhům pomáhat jsme přichystáni
a útěchy jim v strastné skytaout chvíli,
kdy ku práci je opouštějí síly.
Co chceme dále? Po lidském chcem' právu
důstojnost pravou zjednat svému stavu
a příslušící váhy dobýt jemu;
chcem' zajistiti, jak to žádá svět,
bezpečný život kruhu rodinnému
i sobě, bychom bez útrap a běd,
byť skromně, prošli žití svého pouť. —
A na koho tu nejlíp spolehnout? —
Druh druhu svému nejlíp porozumí
a nejrychleji pomoc skytnout umí. —
Nuž všichni v jedno síly svoje skujme,
ať dílo naše daří se a zkvétá,
a vespolek se družně podporujeme,
neb není zdaru, nesvornost kde kletá.
Za všechny jeden, všichni za jednoho,
to jasněj' nechť nám v nitru zahoří,
neb svorná vůle vykonává mnoho
a více rukou — více vytvoří.